

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-V
SANO5: Literary Criticism

Day and Date: Tuesday, 02/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 काव्याचे प्रयोजन किती सांगितले आहे?
अ) ६ ब) ५ क) ४ ड) ७
- 2 चित्रम् हा कोणता अलंकार आहे?
अ) शब्दालंकार ब) अर्थालंकार क) श्लेष अलंकार ड) उत्तम अलंकार
- 3 काव्याचे तीन प्रकार कोणी सांगितले आहेत?
अ) कालिदास ब) बाणभट्ट क) मम्मट ड) उव्वट
- 4 वक्रोक्ती अलंकाराचे किती प्रकार पडतात?
अ) २ ब) ३ क) ५ ड) ७
- 5 प्रकाश: काव्यप्रकाश: |
अ) काव्यस्य ब) महाकाव्यस्य क) नाटकस्य ड) देवस्य
- 6 ध्वनि संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- 7 गुण संप्रदाय हे कोणत्या संप्रदायाचे अन्य नाव आहे ?
अ) रीति ब) अलंकार क) रस ड) औचित्य
- 8 काव्यालंकारसूत्र हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- 9 ध्वन्यालोक हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- 10 वक्रोक्तिजीवितम् हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) कुन्तक
- 11 वीर रसाचा स्थायीभाव कोणता?
अ) उत्साह ब) भय क) जुगुप्सा ड) अद्भुत

- 12 भयानक रसाचा स्थायीभाव कोणता?
अ) उत्साह ब) भय क) जुगुप्सा ड) अद्भुत
- 13 'प्रवर्तयन्विभाकरः' हे कोणत्या अलंकाराचे उदाहरण आहे?
अ) श्लेष ब) उपमा क) विभावना ड) करुणा
- 14 शब्दालंकारात कशाला महत्त्व असते?
अ) अलंकार ब) शब्द क) काव्य ड) अर्थ
- 15 विना हेतुं कार्योत्पत्तिर्यदुच्यते।
अ) विभावना ब) श्लेष क) काव्य ड) अर्थ

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 काव्यप्रकाशाचे मंगलाचरण
- 2 मम्मट : काल आणि कर्तृत्व
- 3 वक्रोक्ति अलंकार
- 4 स्वभावोक्ति अलंकार

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 मम्मटाने काव्याचे किती भेद मानले आहेत ते स्पष्ट करा.
- 2 अर्थालंकाराची वैशिष्ट्ये थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3 परिवृती अलंकार लक्षण आणि उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
- 4 ब्रह्म देवाची सृष्टी कशी आहे थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 उत्तम काव्याची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 श्लेष अलंकार त्याच्या प्रकारासह सोदाहरण स्पष्ट करा ?

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-V
SANO5: Literary Criticism

Day and Date: Tuesday, 02/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 काव्याचे प्रयोजन किती सांगितले आहे?

अ) ६ ब) ५ क) ४ ड) ७

Option 1

2 चित्रम् हा कोणता अलंकार आहे?

अ) शब्दालंकार ब) अर्थालंकार क) श्लेष अलंकार ड) उत्तम अलंकार

Option 1

3 काव्याचे तीन प्रकार कोणी सांगितले आहेत?

अ) कालिदास ब) बाणभट्ट क) मम्मट ड) उव्वट

Option 3

4 वक्रोक्ती अलंकाराचे किती प्रकार पडतात?

अ) २ ब) ३ क) ५ ड) ७

- Option 1
5 प्रकाशः काव्यप्रकाशः।
अ) काव्यस्य ब) महाकाव्यस्य क) नाटकस्य ड) देवस्य
- Option 1
6 ध्वनि संप्रदायाचे प्रवर्तक कोण आहेत?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- Option 4
7 गुण संप्रदाय हे कोणत्या संप्रदायाचे अन्य नाव आहे ?
अ) रीति ब) अलंकार क) रस ड) औचित्य
- Option 1
8 काव्यालंकारसूत्र हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- Option 1
9 ध्वन्यालोक हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) आनंदवर्धन
- Option 4
10 वक्रोक्तिजीवितम् हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ) वामन ब) भामह क) भरत ड) कुन्तक
- Option 4
11 वीर रसाचा स्थायीभाव कोणता?
अ) उत्साह ब) भय क) जुगुप्सा ड) अद्भुत
- Option 1
12 भयानक रसाचा स्थायीभाव कोणता?
अ) उत्साह ब) भय क) जुगुप्सा ड) अद्भुत
- Option 2
13 'प्रवर्तयन्विभाकरः' हे कोणत्या अलंकाराचे उदाहरण आहे?
अ) श्लेष ब) उपमा क) विभावना ड) करुणा
- Option 1
14 शब्दालंकारात कशाला महत्त्व असते?
अ) अलंकार ब) शब्द क) काव्य ड) अर्थ
- Option 4
15 विना हेतुं कार्योत्पत्तिर्यदुच्यते।
अ) विभावना ब) श्लेष क) काव्य ड) अर्थ

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 काव्यप्रकाशाचे मंगलाचरण
Ans:

2 मम्मट : काल आणि कर्तृत्व
Ans:

3 वक्रोक्ति अलंकार
Ans:

4 स्वभावोक्ति अलंकार

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 मम्मटाने काव्याचे किती भेद मानले आहेत ते स्पष्ट करा.

Ans:

2 अर्थालंकाराची वैशिष्ट्ये थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

3 परिवृती अलंकार लक्षण आणि उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

Ans:

4 ब्रह्म देवाची सृष्टी कशी आहे थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 उत्तम काव्याची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 श्लेष अलंकार त्याच्या प्रकारासह सोदाहरण स्पष्ट करा ?

Ans:
